

EDUSKUNNAN ULKOASIAINVALIOKUNTA 15.05.2024**VALTIONEUVOSTON SELONTEKO JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA 2025-2028; 24.30.
KANSAINVÄLINEN KEHITYSYHTEISTYÖ**

- Suomen julkisen kehitysyhteistyön arvioidaan olevan kokonaisuudessaan yhteensä 1,06 miljardia euroa vuonna 2025, ja se vastaa 0,36 prosenttia bruttokansantulosta. Osuuden arvioidaan laskevan 0,33 prosenttiin kehyskaudella.
- Osana talouden tasapainottamistoimia ulkoministeriön hallinnoimaan varsinaisen kehitysyhteistyön (mom. 24.30.66) määrärahaan tehdään 50 miljoonan euron uusi vuotuinen vähennys vuosille 2025-2028. Vuodelle 2025 kohdennetaan lisäksi 45 miljoonan euron vähennys, jolloin ensi vuonna vähennys on yhteensä 95 milj. euroa. Ja vuodelle 2026 lisäksi 30 milj. euron vähennys eli yhteensä 80 milj. euroa. Lisäksi momentin sisällä allokoidaan uudelleen 10 miljoonaa euroa kansalaisjärjestöjen käyttösuunnitelmakohdalle.
- Varsinaisen kehitysyhteistyön määräraha on 534 milj. euroa vuonna 2025, 524 milj. euroa vuonna 2026 ja 551 milj. euroa per vuosi vuosina 2027-2028.
- Kehitysyhteistyön painopiste tulee siirtymään kahdenvälisistä hallitusten välisistä maaohjelmista kotimaisten kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöhön. Tämä tarkoittaa, että maaohjelmia tulee olemaan vähemmän kuin aiemmin. Hallitusohjelman painopisteiden ja kehyspäättöksen mukaisesti kansalaisjärjestöjen rahoitus nousee selvästi vuonna 2025, jolloin osuus momentin määrärahoista nousee yli 18 prosenttiin.
- Ukraina on hallituskaudella Suomen suurin kehitysyhteistyön kohde. Ukrainan tuen momentille esitetään määrärahaa noin 47,9 milj. euroa vuodessa, missä on laskua 10,1 milj. euroa vuodessa edellisestä kehyspäättöksestä. Lasku aiheutuu rahoituksen siirrosta Euroopan jälleenrakennus ja kehityspankin (EBRD) pääoman korottamiseen. Pääomankorotus on EBRD:n puolelta sidottu Ukrainan tukemisen jatkamiseen sodan aikana sekä Ukrainan jälleenrakennuksen rahoittamiseen.
- Demokratia- ja oikeusvaltiotukea (mom. 24.30.67) jatketaan 2,9 milj. euron vuotuisella tasolla.
- Kehitysrahoituksen eri muodot täydentävät toisiaan. Tulokellisen kehityspoliittikan saavuttamiseksi tarvitaan sekä lahjamuotoista että laina- ja sijoitusmuotoista kehitysrahoitusta.
- Finnfundin pääomaa (mom. 24.30.88) korotetaan 5 milj. euroa per vuosi kehyskaudella. Määrärahaan on kohdennettu 5 milj. euron vuotuinen leikkaus edelliseen kehyspäättökseen nähden.
- Kehittyvien maiden tukemista laina- ja sijoitusmuotoisella kehitysyhteistyörahoituksella (mom. 24.30.89) jatketaan vuotuisella 70 miljoonalla eurolla.
- Kehitysyhteistyössä vahvistetaan kaupan ja kehityksen entistä tiiviimpää yhteyttä. Suomalaisten yritysten toimintamahdollisuuksia kehitysmaissa sekä yritysten edellytyksiä hakea rahoitusta YK:lta, EU:lta ja kehitysrahoituslaitoksilta edistetään ja lisätään suomalaisten yritysten hyödyntämistä kehitysyhteistyössä ja kehityssijoituksissa.
- Eduskunnalle annetaan kevät kaudella 2024 kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteko, jossa linjataan kehityspoliittikan painopisteistä ja suhteista kehittyviin maihin. Selonteossa käsitellään myös kehitysyhteistyöhön kohdistuvia sopeutuksia.
- Osana selontekoa otetaan kantaa kehitysyhteistyörahoituksen useamman vaalikauden mittaiseen tavoitetasoon.
- Kehityspoliittikka on jatkossakin oleellinen osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, ja Suomi pitää kiinni kansainvälisistä sopimuksista ja velvoitteistaan. Kuitenkin leikkausten vuoksi joitakin monivuotisia maksuaikatauluja joudutaan neuvotelemaan uudestaan.
- Jatkuvuus näkyy myös kehityspoliittikan painopisteissä, jotka ovat naisten ja tyttöjen aseman, itsemääräämisoikeuden sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyden vahvistaminen, joka on keskeistä myös väestönkasvun hillinnässä, sekä koulutus ja ilmastotoimet.
- Suomi ajaa tavoitteitaan myös EU:n kehityspoliittikassa, kansainvälisissä kehitysrahoituslaitoksissa ja YK-järjestöissä. Suomi edistää tehokkaasti suomalaisten yritysten osallistumista EU:n Global Gateway -aloitteen puitteissa rahoitettaviin investointihankkeisiin.
- Suomen kehitysyhteistyö ehdollistetaan omien kansalaisten vastaanottamiselle ja kansainvälisen sääntöperusteisen järjestyksen tukemiselle. Suomi ei jaa kehitysapua hallinnoille tai toimijoille, jotka tukevat Venäjän hyökkäyssotaa. Kehitysyhteistyövarojen käyttöä valvotaan tehokkaasti. Mikäli

väärinkäytöksiä havaitaan, tämä johtaa tuen leikkaamiseen tai lakkauttamiseen ja mahdollisuuksien mukaan takaisinperintään.

- **Kipupiste:** Kehitysyhteistyöhön julkisen talouden suunnitelmassa 2025-2028 kohdennetut leikkaukset eivät ole enää aiemman kehyspäättöksen tapaan takapainotteisia, mistä johtuen joudutaan tekemään vähennyksiä myös painopisteisiin sekä olemassa oleviin sopimuksiin vuosijakaumanmuutoksia. Leikkauksien toimeenpanossa osana ulkoasiainhallinnon uudistusta kiinnitetään huomiota myös toimintojen keskittämiseen esimerkiksi valtionavustusten kohdalla.